

TRESTNÉ PRÁVO - ROZDELENIE

ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

Literatúra:

1. Trestné právo

- je jedno z odvetví verejného práva, ktoré chráni spoločenské vzťahy pred protiprávnym konaním.
- je súhrn právnych noriem, ktoré určujú, ktoré zo spoločensky škodlivého správania a činov sú trestnými činmi a určuje za ne trest
- reguluje súhrn povinností, ktoré máme nielen k spoluobčanom ale aj k spoločnosti
- trestný zákon presne opisuje konania, ktoré sú pre spoločnosť nebezpečné

Funkcie trestného práva:

ochranná – ochrana spoločnosti pred páchatelmi

regulatívna – napomáha nám ku kvalifikovaniu skutku o aký trestný čin ide

preventívna – predchádzanie trestnej činnosti

represívna – zabezpečuje účel trestného zákona a účel trestu.

2. Rozdelenie trestného práva:

trestné právo hmotné

- určuje, ktoré konanie je trestné a aké opatrenia možno použiť voči páchatelom trestných činov.

trestné právo procesné

- upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní pri zisťovaní a prejednávaní trestných činov a pri výkone rozhodnutí, ako aj práva a povinnosti osôb zúčastňujúcich sa v trestnom konaní.

3. Pramene a princípy trestného práva

Princípy

- ústava
- Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. a Trestný poriadok č. 301/2005 Z.z
- medzinárodné zmluvy, predovšetkým dohovory na ochranu ľudských práv a dohovory zabezpečujúce imunitu
- ďalej právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej

Princípy trestného práva

zákonnosť – žiadny trestný čin bez zákona, trestným činom je len konanie, ktoré je v trestnom zákone

humanizmus – spojený s právami páchatela a ochranou jeho práv a slobôd

rovnosť ochrany – všetkým sa poskytuje rovnaká trestno-právna ochrana.

princíp primeranosti – zásada ľudských práv a slobôd, aby nedochádzalo k porušeniu práv.

3. Predmet Trestného zákona

má dve časti :

- všeobecná – jej obsahom sú základy trestnej zodpovednosti, pôsobnosť trestných zákonov tresty(druhy, spôsob ich ukladania a výkon) zánik trestnosti a trestov, ochranné opatrenia, osobitné ustanovenia o stíhaní mladistvých
- osobitná – hovorí o systematickom usporiadaní jednotlivých trestných činov, vymedzuje ich znaky a ustanovuje tresty za ich spáchanie.

Trestný zákon a jeho pôsobnosť

1. Časová pôsobnosť

Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný.

- a) Ak v čase medzi spáchaním trestného činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť nové zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší
- b) Druh trestu sa páchatel'ovi ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.
- c) Ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

2. Územná pôsobnosť

Trestnosť činu sa posudzuje podľa trestného zákona (č.300/2005 Z.z.) ak bol spáchaný na území Slovenskej republiky alebo na palube lode plávajúcej pod štátnou vlajkou SR, alebo na palube lietadla zapísaného v registri lietadiel SR.

3. Osobná pôsobnosť

Ak občan SR spácha trestný čin mimo územia SR alebo cudzinec, ktorý má trvalý pobyt na území SR je ich trestnosť činu posudzovaná podľa trestného zákona č.300/2005 Z. z.

4. Pôsobnosť podľa medzinárodných zmlúv

Trestná činnosť sa posudzuje podľa zákona č. 300/2005 Z. z. aj vtedy, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je SR viazaná.